

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

Datum	:	15 december 2020
Voorstel van	:	college van burgemeester en wethouders
Onderwerp	:	Regionale ontwikkelagenda Opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid
Portefeuillehouder	:	Henri Willems

Samenvatting:

De 'Regionale ontwikkelagenda Opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid' is de uitwerking van het eerder vastgestelde regionale koersdocument. In dit stuk zijn de visie en ambitie uit het koersdocument vertaald naar doelen, inspanningen, resultaten en uitvoerings- en organisatieaspecten.

In plaats van vanuit voorzieningen beleid op te stellen, is gekozen voor het opstellen van een integrale agenda opgesteld vanuit het perspectief van de inwoner. De ontwikkelagenda werkt aan verbetering van de integrale zorg en ondersteuning aan inwoners, sluit aan bij landelijk beleid en nieuwe wet- en regelgeving, biedt oplossingen voor knelpunten die door professionals ervaren worden in de praktijk en zorgt voor een dekkend en toekomstbestendig vangnet van specialistische voorzieningen. Gevraagd wordt kennis te nemen van het advies van ASD Boekel en het regionale inspraakverslag ASD's en de ontwikkelagenda vast te stellen.

Voorgesteld besluit:

1. Kennis te nemen van het advies van de Adviesraad Sociaal Domein Boekel en de regionale reactie op de ASD-adviezen in de regio;
 2. De 'Regionale ontwikkelagenda opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid' vast te stellen.
-

Inleiding/probleemstelling:

Gemeenten in de regio Brabant Noordoost-oost hebben eind 2019 een nieuwe koers vastgesteld voor de opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Deze koers is onderdeel van het brede Wmo Beleidskader en valt onder de Centrumregeling Wmo van de regio Brabant Noordoost-Oost. De aanleiding voor de nieuwe koers komt mede door de overheid die geleidelijk de uitvoering en financiën voor beschermd wonen neerlegt bij alle gemeenten. De regio Brabant Noordoost-oost kiest ook na de doordecentralisatie voor regionale samenwerking en een centrumgemeenteconstructie voor de uitvoering van opvang en specialistische ondersteuning voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

De visie, ambitie en pijlers uit het koersdocument zijn in de voorliggende regionale ontwikkelagenda vertaald naar doelen, inspanningen, resultaten en uitvoerings- en organisatieaspecten.

Relatie met eerdere besluitvorming:

Op 17 december 2019 bent u via een memo geïnformeerd over het 'Regionaal koersdocument opvang, zorg en ondersteuning voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid'. De ontwikkelagenda is een nadere uitwerking van het koersdocument.

Beoogd resultaat:

In plaats van vanuit voorzieningen beleid op te stellen, hebben we ervoor gekozen om vanuit het perspectief van de inwoner een integrale agenda te maken. Deze inhoud sluit aan bij landelijk beleid en nieuwe wet- en regelgeving.

Vanuit het perspectief van de inwoner met een psychische kwetsbaarheid en zijn/haar omgeving zetten we in op het behalen van de volgende resultaten:

- Integrale zorg en ondersteuning op lokaal niveau voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid;
- Randvoorwaarden in de wijk op orde voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid en de omgeving om prettig en veilig te wonen;
- Wonen gaat voor opvang. We zetten zoveel mogelijk in op een eigen thuis met passende ondersteuning;
- We organiseren een regionaal vangnet van opvang- en ondersteuningsvormen voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

In de ontwikkelagenda zijn deze resultaten vertaald naar doelen, inspanningen en impact.

Keuzemogelijkheden:

U kunt ervoor kiezen niet in te stemmen met de regionale ontwikkelagenda. Echter staan we komende jaren voor grote uitdagingen die we via deze koersnota in gezamenlijkheid met de regio op kunnen pakken.

Argumenten:

1.1 De ASD Boekel kan zich vinden in de inhoud van de regionale ontwikkelagenda en heeft een positief advies uitgebracht.

De ASD's in de regio zijn vroegtijdig geïnformeerd over- en betrokken bij de ontwikkelagenda. Zowel de ASD Boekel als de ASD's in de regio zijn positief over de nieuwe ontwikkelagenda. De ASD in Boekel heeft aangegeven blij te zijn dat ze tijdig zijn meegenomen in het ontwikkelproces. Inhoudelijk merkt de ASD op dat de ontwikkelagenda een hoog ambitieniveau uitstraalt, dit is positief. De ASD wil in een vroeg stadium betrokken blijven bij de nadere uitwerking en concretisering van de lokale opgaven.

De adviezen van alle ASD's in de regio inclusief de reactie hierop vanuit de gemeenten is verwerkt in een regionaal inspraakverslag (zie bijlage).

2.1. De regionale ontwikkelagenda sluit aan bij onze wettelijke opdracht en het landelijk beleid.

De gemeente heeft een aantal wettelijke taken op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en de Wet verplichte GGZ (Wvvggz) voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Met het nieuwe wetsvoorstel Wet aanpak meervoudige problematiek Sociaal Domein (Wams) krijgen gemeenten vanaf 2022 een nadrukkelijke opdracht om te zorgen voor integrale zorg en ondersteuning. Hiernaast sluit de ontwikkelagenda aan bij opgaven waar

gemeenten voor staan in het kader van de doordecentralisatie van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang, de verplichte regionale samenwerking met zorgverzekeraars, de landelijke aanpak dak- en thuisloosheid en de aanpak verwarde personen.

2.2. De regionale ontwikkelagenda biedt een antwoord op de knelpunten uit de praktijk.

Om de ontwikkelagenda te formuleren is veel input opgehaald uit de praktijk. De inspanningen die we gaan uitvoeren bieden een antwoord op actuele knelpunten en problemen die sociaal werkers, consultants en zorgprofessionals ervaren in de praktijk. We gaan bijvoorbeeld een time-out voorziening inkopen waar veel behoefte aan is.

2.3. Met de regionale ontwikkelagenda spreken we af dat elke gemeente verantwoordelijk blijft voor haar eigen inwoners en dat de centrumgemeente niet overneemt.

Hiermee blijven kwetsbare inwoners lokaal in beeld en verbetert de integrale lokale aanpak. Dit is noodzakelijk om inwoners zo lang mogelijk thuis te laten wonen. De centrumgemeente ondersteunt met expertise en sluit aan met het regionale vangnet aan specialistische voorzieningen. De lokale gemeente blijft betrokken. Hierdoor vergroot de kans dat inwoners succesvol uitstromen uit regionale opvang naar de eigen woonomgeving.

2.4. Er is breed draagvlak in de regio voor deze nieuwe koers en de uitvoering.

De regionale ontwikkelagenda is intern binnen gemeenten en extern met zorgaanbieders, wooncorporaties, cliëntenraden, zorgverzekeraars en andere betrokken partijen uitgebreid besproken. De gekozen beleidslijn en beoogde inspanningen worden breed onderschreven.

2.5. Regionale afspraken zijn nodig om specialistische voorzieningen beschikbaar te houden.

De 10 gemeenten in de regio staan samen aan de lat om het regionale vangnet aan specialistische voorzieningen voor inwoners beschikbaar te houden, ook na de decentralisatie van budgetten vanaf 2022. Hoewel deze intentie al is uitgesproken door de Raden in de Centrumregeling Wmo 2020-2023 en verplichte samenwerking is opgelegd door het Rijk, zijn concretere afspraken nodig om de inkoop voor 2022 te kunnen starten. De uitwerking van deze afspraken volgt in 2021.

Financiële gevolgen en dekking:

Er zitten geen directe kosten voor de gemeente Boekel aan het vaststellen van deze ontwikkelagenda. Gemeente Oss is centrumgemeente voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Op dit moment ontvangt Oss de rijksmiddelen hiervoor. Vanaf 2022 krijgen lokale gemeenten de gelden voor nieuwe cliënten beschermd wonen. De gemeenten in de regio hebben afgesproken om gezamenlijk het regionale vangnet te blijven bekostigen en hierin solidair te zijn.

Op dit moment zijn er vanwege de openstelling van de Wet langdurige zorg (Wlz), de doordecentralisatie en het nieuwe verdeelmodel financiële onzekerheden waardoor we nog geen compleet uitgewerkte meerjarenbegroting kunnen maken voor het regionale vangnet. De kosten van het regionale vangnet passen binnen de rijksbijdragen die centrumgemeente Oss in 2021 ontvangt voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Hoe de rijksbijdrage voor beschermd wonen er vanaf 2022 voor de centrumgemeente en de regiogemeenten er uit gaat zien, is op dit moment niet duidelijk. Een beter uitgewerkte meerjarenbegroting kunnen we in het eerste kwartaal van 2021 opstellen. De meerjarenbegroting op basis van de nu beschikbare informatie is opgenomen in de ontwikkelagenda in hoofdstuk 5 Impactanalyse. Wanneer de financiële uitwerking concrete gevolgen heeft voor de gemeente Boekel wordt gekeken of dit

binnen de huidige financiële kaders past. Wanneer dit niet het geval is volgt hierover een apart raadsvoorstel.

Risico's:

2.1. We hebben te maken met stelselproblemen in de zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

Op dit moment ervaren we knelpunten in de zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid. In dit plan hebben we omschreven hoe wij onze verantwoordelijkheden gaan oppakken. Maar dat is niet voldoende om te komen tot de juiste zorg op de juiste plek. Het is noodzakelijk om een aantal knelpunten in de zorg voor deze inwoners gezamenlijk op te pakken met de andere financiers (zorgverzekeraars en zorgkantoor). Als dit niet lukt, zal dit invloed hebben op het behalen van onze beleidsdoelstellingen en ambities. Als we er niet uitkomen, is opschalen richting NZA of lobby richting VNG en het Ministerie nodig. Afhankelijk van het vraagstuk, kunnen we deze lobby met de andere financiers gezamenlijk oppakken.

2.2. Uitname Wet langdurige zorg (Wlz).

De Wlz is per 1 januari 2021 toegankelijk voor inwoners die blijvend behoefte hebben aan 24-uurs ondersteuning nabij. Op dit moment is niet duidelijk wat dit financieel betekent voor onze regio. We weten namelijk niet hoe de nacalculatie eruit gaat zien. Door deze onzekerheid is het lastig te bepalen hoeveel plekken we per 2021 in moeten kopen en of budgetten toereikend zullen zijn. Om er voor te zorgen dat alle cliënten die in aanmerking komen voor een Wlz indicatie, deze ook aanvragen, zetten we hier in 2020 stevig op in via onze zorgaanbieders.

2.3. Doordecentralisatie beschermd wonen en een nieuw verdeelmodel.

In tien jaar tijd wordt beschermd wonen niet alleen een taak van centrumgemeenten, maar een taak van alle gemeenten. Er komt een nieuwe verdeling van het beschikbare geld. Naar verwachting in 2022 zullen gemeenten de middelen voor beschermd wonen voor nieuwe cliënten ontvangen. Hoe dit er uit komt te zien, is op dit moment niet duidelijk. We blijven de ontwikkelingen nauw volgen en onderhouden korte lijntjes met de VNG.

2.4. Er zijn onvoldoende woningen voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid en op korte termijn komen er geen nieuwe woningen bij.

We gaan de komende jaren stevig inzetten op extra woonruimte voor deze doelgroep. Maar dit vraagstuk hangt met andere ontwikkelingen samen, waar wij geen invloed op hebben of waarbij gemeenten niet expliciet kunnen kiezen voor deze doelgroep. Dit zal betekenen dat we zorgmiddelen blijven inzetten om deels een woonprobleem op te lossen.

2.5. De gevolgen van de Coronapandemie zijn nog onduidelijk.

Het Coronavirus brengt onzekerheden met zich mee en zal voor mens en maatschappij een grote impact hebben. We kunnen nog niet goed overzien wat het voor onze samenleving gaat betekenen. Zowel lokaal als regionaal zijn gemeenten de risico's in beeld aan het brengen en bespreken gemeenten in de veiligheidsregio hoe de vervolgaanpak er uit moet zien. Afhankelijk van de ontwikkelingen die zich voordoen in het maatschappelijk en economisch leven zal de ontwikkelagenda bijgesteld worden.

2.6. Lokale gemeenten krijgen een grotere opgave voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

Daar waar voorheen inwoners met complexe problemen en een opvangvraag werden doorverwezen naar de centrumgemeente Oss of het Verdihuis, blijven gemeenten verantwoordelijk voor hun inwoners en onderzoeken zij eerst wat lokaal kan.

2. Advies ASD Boekel
3. Regionaal inspraakverslag ASD's